

Doc. MUDr. Branislav Kollár, PhD.

i)

**Zoznam a stručná charakteristika 5 najvýznamnejších vedeckých prác,
odborných prác alebo učebníc a učebných textov.**

1. AAB01 Kollár, Branislav [UKOLF1NK] (100%) : Problematika diferenciálnej diagnostiky epileptických a neepileptických záchvatových stavov v klinickej praxi. - 1. vyd. - Bratislava : Veda, 2013. - 128 s. ISBN 978-80-224-1297-1

Táto vedecká monografia je určená všetkým lekárom, ktorí sa bližšie zaujímajú o klinické aspekty diagnostiky epilepsie a záchvatových ochorení. Je koncipovaná ako prierez 15 ročného pôsobenia autora na I. neurologickej klinike LFUK a UN v Bratislave. Tento koncept a sčasti aj historický kontext práce, jej preto umožňujú poukázať aj na veľký pokrok, ktorý sa v uvedenom období v tejto oblasti neurológie dosiahol. Kniha je zameraná najmä na praktické využitie poznatkov, ktoré sú v nej uvedené. Jej hlavným cieľom je upozorniť na niektoré úskalia a riziká, ktoré nás pri práci s pacientami s epilepsiou, ale aj s pacientami s neepileptickými záchvatovými stavmi čakajú. Podľa recenzentov ide o prioritnú monografiu s uvedenou problematikou a podobného rozsahu v Slovenskej republike.

2. ACB01 Brežný, Imrich [UKOLF] - Buranová Darina - Varsik, Pavol [UKOLF] - Kollár, Branislav [UKOLF1NK] (40%) : Klinická elektroencefalografia a fenomenológia EEG grafoelementov. - 1. vyd. - Bratislava : S+S typografik, 2002. - 320 s. ISBN 80-968663-2-X

Ide najmä o postgraduálne koncipovanú „učebnicu elektroencefalografie“. Učebný text je vhodne doplnený a ilustrovaný EEG záznamami z archívu I. neurologickej kliniky LFUK a UNB, takže celá učebnica pôsobí ako kompaktný celok. Toto dielo sa tvorilo v dobe, keď na Česko-slovenskom území absentovali publikácie podobného charakteru (až na publikáciu autorov Šimek-Stein). Do dnešnej doby zostáva táto kniha veľmi dobrou, praktickou a využívanou pomôckou pri výučbe študentov ako aj pri doškolení kolegov neurológov. Táto práca bola v roku 2002 ocenená ako najlepšia publikácia Slovenskou neurologickou

spoločnosťou a v roku 2003 jej bola udelená aj Pitřhova cena Āeskej spoločnosti pre klinickú neurofyziológiu a Slovenskej spoločnosti pre klinickú neurofyziológiu.

3. AEC Kollár, Branislav [UKOLF1NK] (50%) - Klobučníková, Katarína [UKOLF1NK] (50%): Solitary epileptic seizures in the clinical practice. In: ed. Mintaze Kerem Günel : Management of epilepsy - research, results and treatment. - Rijeka: InTech, 2011. S. 21-32. ISBN 978-953-307-680-5

Ide o vedeckú prácu v zahraničnej monografii, ktorá rekapituluje naše vlastné viacročné klinické skúsenosti s diagnostikou a liečbou pacientov po solitárnom epileptickom záchvate, ale aj so sporadickými epileptickými záchvatmi. Okrem upozornenia na úskalia diagnostiky u týchto pacientov, podrobne hodnotí rizikové faktory z pohľadu rekurencie po prvom neprovokovanom epileptickom záchvate. V našom súbore pacientov sa ako jediné signifikantné faktory, ktoré znižovali riziko rekurencie epileptického záchvatu ukázali iniciácia antiepileptickej liečby po prvom záchvate a EEG nález (normálny nález alebo len neepileptiformné EEG abnormality). K napísaniu tejto práce sme boli vyzvaní, resp. pozvaní na základe priaznivého ohlasu na naše články, ktoré sa zaoberali uvedenou problematikou (ADE Kollár, Branislav [UKOLF1NK], et al. : Solitary epileptic seizure - the risk of recurrence. In: Neuroendocrinology Letters. - Vol. 27, No. 1-2 (2006), s. 16-20. ADE Martinisková, Zuzana [UKOLF] (40%), Kollár, Branislav [UKOLF1NK] (40%), et. al.: Solitary epileptic seizure in the clinical practice : Part I: Etiological factors responsible for their occurrence. In: Neuroendocrinology Letters. - Vol. 30, No. 4 (2009), s. 482-486. ADE Kollár, Branislav [UKOLF1NK] (40%), et. al.: Solitary epileptic seizure in the clinical practice : Part II: Findings of various modifications of EEG examinations and imaging methods in patients who experienced solitary unprovoked epileptic seizure. In: Neuroendocrinology Letters. - Vol. 30, No. 4 (2009), s. 487-490, ADE Kollár, Branislav [UKOLF1NK] (80%), et. al.: Difficulties in diagnosis of solitary and sporadic epileptic seizures. In: Neuroendocrinology Letters. - Vol. 31, No. 6 (2010), s. 814-817).

4. ADM Šiarnik, Pavel [UKOLF1NK] (40%) - Kollár, Branislav [UKOLF1NK] (40%) /korešpondujúci autor/ - Āarnická, Zuzana [UKOLF1NK] (5%) - Šutovský, Stanislav [UKOLF1NK] (5%) - Klobučníková, Katarína [UKOLF1NK] (5%) - Turčáni, Peter [UKOLF1NK] (5%) : Characteristics of sleep-disordered breathing in etiologic subtypes of

minor-to-moderate acute ischemic stroke. In: Journal of Stroke and Cerebrovascular Diseases. - Vol. 24, No. 5 (2015), s. 1087-1093 (IF - JCR: 2013-1,993).

Vedecká práca, ktorá prezentuje hlavné vedecko-výskumné, ale aj klinické zameranie I. neurologickej kliniky LFUK a UNB v posledných rokoch, teda komplexnú starostlivosť o pacientov s cerebrovaskulárnymi ochoreniami. Táto naša štúdia potvrdila vysokú prevalenciu spánkových porúch dýchania u pacientov s klinicky ľahkou a stredne ťažkou akútnou ischemickou náhlou cievnou mozgovou príhodou (NCMP). Vzhľadom k tomu, že spánkové poruchy dýchania predstavujú modifikovateľný rizikový faktor v primárnej a sekundárnej prevencii vaskulárnych ochorení, stávajú sa logicky takisto terapeutickým cieľom u týchto pacientov (CPAP - liečba pretlakovou ventiláciou). Výsledky tejto práce podporujú názory, že polysomnografia by mala byť zahrnutá do štandardného algoritmu diagnostiky u pacientov s cievnou mozgovou príhodou.

Jedným z ďalších výsledkov štúdie bolo zaznamenanie horších hodnôt AHI (apnoicko-hypopnoický index) a DI (index desaturácie) u pacientov s kardioembolickou NCMP. To môže podľa nás odzrkadľovať prítomnosť premorbídne prítomných ťažších spánkových porúch dýchania u pacientov s fibriláciou predsiení. Fibrilácia predsiení sa nám preto javí ako významný faktor, ktorý by mohol premost'ovať a spájať spánkové poruchy dýchania s ischemickou NCMP. Kauzálnu súvislosť medzi fibriláciou predsiení, spánkovými poruchami dýchania a NCMP však momentálne nevieme exaktne dokázať. Na jej potvrdenie bude potrebné realizovať ďalšie ciele štúdie.

5. ADM Penesová, Adela - Vlček, Miroslav - Imrich, Richard - Vernerová, Lucia - Marko, Andrea - Mešková, Milada - Grunnerová, Lucia - Turčáni, Peter [UKOLF1NK] - Ježová, Daniela - Kollár, Branislav [UKOLF1NK] /korešpondujúci autor/: Hyperinsulinemia in newly diagnosed patients with multiple sclerosis. In: Metabolic Brain Disease elektronický zdroj [elektronický zdroj].- Vol. 30 (2015), DOI 10.1007/s11011-015-9665-1 [7 s.] (IF - JCR: 2013-2,398).

Recentná vedecká práca, ktorá vznikla v rámci grantu APVV a spolupráce medzi I. neurologickou klinikou LFUK a UNB, Ústavom experimentálnej endokrinológie SAV a Centrom molekulárnej medicíny SAV.

Keďže informácií o metabolických zmenách u pacientov so sklerózou multiplex (SM) je pomerne málo, cieľom našej štúdie bola charakterizácia metabolizmu u týchto pacientov.

V našej práci sme sa zaoberali hodnotením glukózovej a inzulínovej odpovede počas orálneho glukózového tolerančného testu (oGTT) ako aj evaluáciou ďalších parametrov (laktát, celkový cholesterol, HDL a LDL cholesterol, triglyceridy, GLP-1, interleukín 6, TNF, hsCRP, rezistín, leptín, adiponektín atď.) u pacientov s novodiagnostikovanou, neliečenou SM. Na rozdiel od zdravých kontrol sme u pacientov s novodiagnostikovanou SM (so skóre postihnutia (EDSS) menej ako 2,5) zistili zníženú inzulínovú senzitivitu, ktorá bola kompenzovaná postprandiálnou hyperinzulinémiou. Ostatné sledované parametre sa medzi obidvoma skupinami nelíšili. Inzulínová rezistencia nebola asociovaná ani so zápalovou aktivitou, ani so skóre postihnutia, či fyzickou inaktivitou. Uvedené môže podľa nás predisponovať pacientov s diagnózou SM k možnému rozvoju diabetes mellitus 2. typu v budúcnosti. Na posúdenie významu inzulínorezistencie z hľadiska patogenézy SM a poškodenia CNS bude potrebné realizovať ďalšie štúdie.